

QUILÒMETRES DE SOLIDARITAT

Save the Children

DOSSIER

Aquesta guia didàctica pretén mostrar la importància de l'accés a aigua neta per a la supervivència infantil, la vulnerabilitat que provoca la falta d'aquest recurs i com Save the Children treballa per pal·liar les conseqüències d'aquesta situació.

Tant el dossier com les activitats completen la labor dels docents i els acosten realitats distintes que recolzen el seu treball en valors com la solidaritat, la cooperació, el respecte i la responsabilitat.

Adreça:
Marisol Paniagua

Col·laboració:
Mª Luisa Ortega del Val
María Cimadevilla
Silvia Lara
Juan Guilló

Art i maquetació:
Germán Gullón (VALBHY)
Óscar Naranjo Galván

Edita:
Fundación Save the Children

L'accés a l'aigua és un dret humà fonamental que milions de persones en el continent africà no tenen garantit.

© Stuart J. Sia / Save the Children

L'AIGUA, RECURS NECESSARI

El planeta està cobert d'aigua en tres quartes parts, la majoria salada, només el 2,5 % és dolça. Nosaltres per viure i desenvolupar-nos necessitem aigua dolça. Però, a més, ha de complir una sèrie de característiques: ser líquida, neta i de fàcil accés.

Per això les persones hem intervingut en el cicle natural de l'aigua construint infraestructures destinades a captar l'aigua disponible en la naturalesa i tractar-la per al seu ús.

Però l'accés a l'aigua no és igual a tot arreu. En moltes parts del món, com succeïx en alguns països del continent africà, és molt difícil aconseguir aigua neta i potable, l'aigua que consumixen no té la qualitat suficient, la qual cosa ocasiona problemes gravíssims de salut en la població, que afecten especialment la infància més vulnerable.

ACCEDIR A L'AIGUA, UN DRET HUMÀ

Fa més de 60 anys la Declaració Universal dels Drets Humans afirmava que l'accés a l'aigua potable i sanejament constitueixen drets humans fonamentals. No obstant això, hui en dia açò semblen només paraules, perquè milions de persones del món no tenen accés a l'aigua potable i manquen de sanejaments bàsics.

El principal problema no és l'escassetat d'aigua sinó la falta d'accés a aquesta per part de les poblacions més desfavorides. Té a veure amb la falta d'inversió en infraestructures, l'augment de la població i el consum d'aigua que cada dia creix. Si continuem a este ritme, dos de cada tres persones viuran amb escassetat d'aigua en l'any 2025.

El problema és tan greu que a les Nacions Unides van decidir designar un dia que complira amb l'objectiu de conscienciar a tot el món de la importància de l'aigua per a tots els éssers del planeta: el 22 de març, Dia Internacional de l'aigua. Un dia perquè els governs, les ONG, les empreses i la societat civil cooperen participant en la protecció d'aquest recurs i tot el món reflexione sobre els problemes del subministrament d'aigua potable.

L'AIGUA EN ÀFRICA

Els recursos hídrics es troben molt dispersos en el continent africà. Mentre alguns països compten amb una aportació hídrica relativament estable, altres, com la zona de la Banya d'Àfrica, són fortament deficitaris. A això afegim que la majoria dels països no tenen recursos per al desenvolupament d'infraestructures amb què afrontar les sequeres periòdiques i distribuir aigua a tots els nuclis d'una població essencialment rural i molt dispersa.

Una conseqüència directa de l'escassetat d'infraestructures, és que tres de cada quatre africans utilitzen aigua subterrània com a font bàsica d'aigua potable el que suposa un accés més complex. D'altra banda, la qualitat de les aigües subterrànies és molt variable. En els països subsaharians ben sovint conté arsènic i fluorurs, si a açò afegim la contaminació amb residus industrials i agrícoles com pesticides o fertilitzants, tenim una dificultat doble: accés difícil i costós i aigua contaminada o de poca qualitat per al consum.

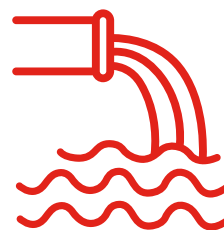
Aquestes dificultats contribuïxen a enquistar el problema i a perpetuar la pobresa:

La gestió deficiente de les aigües residuals.

L'ús d'aigües subterrànies de baixa qualitat.

La contaminació afavorida per l'escàs control administratiu.

ELS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC I EL FENOMEN D'EL NIÑO

El canvi climàtic és la variació global del clima en la Terra, provocat per la intervenció humana i el model de desenvolupament vigent. Aquest canvi condueix a canvis en les temperatures, les precipitacions i altres variables climàtiques. Determinant variacions a les condicions de vida humanes i forts impactes als ecosistemes, les espècies animals i vegetals són més vulnerables i en el cas de les comunitats més pobres, aquesta vulnerabilitat s'accentua

Els fenòmens climatològics com El Niño agreugen les situacions d'accés a l'aigua no només per beure sinó també per a l'agricultura i la ramaderia, principal font d'ingressos de les famílies en els països més pobres.

QUÈ ÉS EL FENÒMEN EL NIÑO?

El podríem descriure com un fenomen que ara mateix, paradoxalment, és una amenaça global per a aquells dels quals ha pres el nom.

El Niño el produeix un calfament de l'Oceà Pacífic que es produeix cada 3 o 7 anys. Aquesta massa d'aigua calenta fa que els vents alisis es debiliten o canvien de direcció. Com a resultat d'aquest canvi de corrents en aire i mar, s'allibera calor a l'atmosfera i canvien les condicions climatològiques en tot el món. En algunes àrees augmenten les precipitacions i en altres disminueixen provocant inundacions i sequeres. Amb les temperatures passa la mateixa cosa, en alguns llocs són més altes, en altres, més baixes.

Els efectes d'aquest fenomen solen ser dèbils, però cada poc temps es tornen devastadors com ocorre en aquest moment.

LES CONSEQÜÈNCIES DEL FENÒMEN EL NIÑO

El Niño provoca sequeres. La falta de pluges fa que els camps s'assequen i els animals muiuren, privant les famílies d'aliments i mitjans bàsics de vida. Moltes famílies es veuen obligades a vendre les seues últimes possessions per poder alimentar-se fins que definitivament es queden sense res. En este procés, molts xiquets i xiquetes són retirats de les escoles i enviats a treballs que posen en risc la seua vida, i es reduïxen o eliminen les despeses en salut.

També les inundacions són una conseqüència perillosa del fenomen El Niño. Junt amb el perill real de morir ofegat, les inundacions contaminen les fonts d'aigua, i malalties com el còlera o la febre tifoide poden arribar a ser devastadores.

Bé siga per l'efecte de les sequeres o pel de les inundacions, les famílies estan havent de fugir de les seues llars a la cerca d'aliments, aigua o treball. Aquest èxode fa que moltes persones deixen de tindre accés al sistema sanitari o allotjament, i la vulnerabilitat es torne extrema.

A l'est d'Àfrica s'estima que 22 milions de persones estaran en risc de caure en situació d'inseguretat alimentària, és a dir, amb dificultat per aconseguir aliments bàsics. Etiòpia, Somàlia, Eritrea i Sudan del sud són alguns dels països més afectats. Llocs on la pobresa és crònica i on els xiquets i xiquetes són els més vulnerables.

COM AFECTA LA INFÀNCIA LA FALTA D'ACCÉS A AIGUA POTABLE?

La falta d'accés a l'aigua té conseqüències immediates i futures per als menors que afecten:

- **La salut:** La diarrea per beure aigua en mal estat és una de les principals causes de mortalitat infantil en els menors de cinc anys, junt amb la desnutrició que es veu agreujada per la ingesta d'aquesta aigua. Hi ha altres malalties d'origen infeccions relacionades amb la insalubritat d'aigües estanques i proliferen els casos de malària o dengue.
- **L'educació:** La falta d'aigua en els moments de més sequera provoca el tancament temporal d'escoles i que els xiquets i les xiquetes abandonen les classes.
- **El gènere:** La vida de les dones i les xiquetes es veu especialment afectada per la falta d'accés a aigua potable i sanejament, ja que solen ser elles les encarregades d'anar a buscar-la. El 71% de la càrrega que representa l'arreglada d'aigua la suporten les xiquetes i les dones. Moltes caminen molts quilòmetres per anar a buscar aigua, una mitjana de quatre hores diàries, la qual cosa es convertix en una de les principals causes d'absentisme escolar, especialment en el cas de les xiquetes. Les xiquetes perden el seu dret a l'educació, la millor eina per eixir de la situació de pobresa.
- **La protecció:** La necessitat de les mares de desplaçar-se una llarga distància provoca que, durant eixe temps, deixen de cuidar els fills, exposant-los a situacions de desprotecció i perill.

L'aigua, símbol de vida i de purificació en moltes cultures, es convertix en malaltia i mort per a bona part d'aquesta població.

Assegurar l'accés a l'aigua potable i un sanejament adequat suposa assegurar no sols que els menors puguin beure aigua o llavar-se, suposa contribuir que sobrevisquen, aprenguen i estiguen protegits.

ELS EFECTES DE LA SEQUERA A ETIÒPIA, UN DELS PAÏSOS MÉS AFECTATS PER EL NIÑO

Prop de 5 milions de xiquets i xiquetes estan en risc de gram fam com a conseqüència d'una de les pitjors crisis alimentàries en Etiòpia provocada per una sequera que s'ha produït en les regions que generalment són més verds i productives.

350.000 xiquets i xiquetes ja patixen desnutrició severa, una malaltia que si no es tracta, pot causar retards en el creixement, tant a nivell físic com mental, i en el pitjor dels casos, la mort.

La sequera d'enguany, causada principalment per El Niño, ha afectat directament 8,2 milions d'etiòps en una extensa àrea de la grandària aproximada de Regne Unit, la sequera ha provocat que famílies senceres hagen perdut les seues fonts d'ingrés i el subministrament d'aliments, deixant les vides de milions de persones, en particular la dels xiquets i xiquetes, penjant d'un fil.

Els grans avanços aconseguits en la seguretat alimentària, educació i salut al llarg dels anys que portem treballant en aquest país, estan en perill.

LA RESPOSTA DE SAVE THE CHILDREN A ETIÒPIA

A Save the Children treballem en més del 70% dels districtes afectats. Estar treballant ja en terreny ens dona la possibilitat d'identificar i actuar en els llocs més vulnerables ajudant a les comunitats a protegir als xiquets i xiquetes d'alguns dels pitjors efectes d'El Niño.

Ens encarreguem de subministrar aliments, aigua, medicines i el suport que necessiten les famílies que han perdut els seus ingressos. Una cosa tan senzilla com millorar les condicions d'accés a l'aigua i al sanejament (donant bidons d'aigua, sabó, construint latrines o formació) fa que salvem moltes vides. Estem ajudant a construir riberes per evitar inundacions, rehabilitar pous i distribuint alimentació que contribuïska a mantindre el ramat sa.

També estem formant treballadors sanitaris de la comunitat perquè puguin tractar la desnutrició i que deriven a centres d'estabilització als menors més afectats. Rehabilitem escoles i hi assegurem l'accés a aigua i sanejament, la qual cosa permet la retenció de xiquets i xiquetes que també reben materials educatius.

Comptem amb kits de refugi preparats per si les famílies han d'abandonar les seues llars. Tot i que tractem de recolzar les famílies que han perdut tot i no compten amb suficients mitjans de vida gràcies al programa "dinero por trabajo".

ACTIVITATS

Des de Save the Children volem unir-nos a la promoció de coneixements i competències que acosten a la Comunitat Educativa d'educació infantil, primària i secundària valors de solidaritat, intercanvi i suport participatiu entre les persones, assentat a poc a poc les bases socials i de respecte per aconseguir un món més just.

El material didàctic proposat aproxima a conèixer les realitats del món actual, els processos de participació en favor de la justícia, la igualtat de drets i la dignitat.

Els objectius

- Donar a conèixer altres realitats mundials.
- Reflexionar sobre la importància de garantir els Drets Humans, i en especial de xiquetes i de xiquets.
- Afavorir la participació i la coresponsabilitat a favor de l'accés a l'aigua neta i potable, com a dret fonamental.

Els continguts

- Dret a l'aigua i a l'ús responsable.
- Drets Humans i Drets específics de la infància.
- Interconnexió, desenvolupament sostenible i humà.

Les competències

- Percepció i descobriment.
- Expressió oral, corporal i artística.
- Escolta i empatia.
- Anàlisi i resolució de problemes.
- Relacionar, deduir i raonar.
- Negociació i cooperació.
- Responsabilitat individual i col·lectiva.

Per al disseny de les activitats s'han tingut en compte tres eixos metodològics que calen en el contingut curricular dels diferents nivells educatius:

- CONÈIXER: procés de percepció, descobriment i comprensió d'informació per formar-nos com a persones.
- REFLEXIONAR: comprendre, analitzar i deduir conclusions sobre la informació obtinguda a través del treball en grup i individual.
- PARTICIPAR: acció col·lectiva en processos creatius i d'intervenció a favor dels Drets Humans.

“LA SENYORA GOTA ÉS LA NOSTRA MASCOTA”

3-6 anys

40 min.

ET PROPOSEM

Fer conscient als alumnes, del valor de l'aigua, a través del sentit del gust, i a continuació buscar, personificar i col·lectivitzar les gotes d'aigua amb l'objectiu de mostrar la necessitat d'atenció i col·laboració conjunta a favor de l'accés a l'aigua per a tots i totes.

NECESSITES

- Un got d'aigua per participant.
- Una gota d'aigua feta de cartó reciclat, decorada i plastificada per participant.

MÈTODE

Assaborir (10-15 min)

El professor o professora reuix el grup a un espai còmode on beure un got d'aigua tranquil·lament, assaborixen l'aigua neta, descobrixen el seu color, el seu sabor, i s'informen de com és de necessària l'aigua per viure.

Descobrir (5 min)

El professor ha col·locat per l'aula moltes gotes d'aigua realitzades en cartó, decorades i plastificades, cada participant busca una amb el seu nom i fotografia al darrere.

Ronda d'expressió i presentació (5-10 min)

El professor o professora realitza un cercle en l'aula i informa que “La senyora gota és la nostra mascota”, els explica que l'aigua és molt important en la nostra vida i hem de cuidar-la entre tots i totes. Cada participant presenta la seua gota d'aigua: les gotes d'aigua ens lleven la set, ens mantenen nets i ens donen vida. Mai hem de deixar que es perden les gotes d'aigua. Totes i tots cuidem a les gotes d'aigua per viure sans i sense malalties.

El professor o professora els demana: com cuidem la senyora Gota? Ronda oberta d'expressions i missatges per treballar el bon ús de l'aigua.

Tots junts per l'aigua (5-10 min)

Finalitzada la ronda, assagem el mode de cridar a les nostres mascotes: “fem palmellades amb un sol dit tots junts imitant les gotes de la pluja”, escoltem el so que creguem i cridem a les gotes d'aigua per enviar aigua a tots els xiquets i xiquetes del món.

Assagem diferents sons i formes de cridar a les gotes d'aigua: ràpid, lent, suau, fort. Finalitzem l'activitat cridant fort tots junts a l'aigua, perquè arribe al país d'Etiòpia i a tots els llocs del món on falta l'aigua.

SUGGERIMENTS

El professor pot demanar a les famílies realitzar a casa una gota d'aigua per dur a classe abans de l'activitat. Es realitza en cartó reciclat, amb la grandària aproximada d'un full, decorada, plastificar-la, amb el nom i foto (segons l'edat) del xiquet o la xiqueta. També es pot oferir un taller per a famílies on fer gotes d'aigua per a tots.

PREGUNTA AL FINALITZAR

Necessitem l'aigua per viure?, qui cuida l'aigua? i hem de cuidar tots que l'aigua no es perda?

“UNA IDEA SORPRENENT: L'AIGUA VOL ANAR-SE'N A ETIOPÍA”

6-9 anys

45 min.

ET PROPOSEM

Donar a conèixer la idea sorprenent de Cristian: “l'aigua vol anar-se'n a Etiòpia i descobrir el seu gran valor”. Els alumnes opinen, per què aquesta idea?, per què vol anar-se'n l'aigua? Es graven reflexions i arguments de manera individual o grupal sobre el valor de l'aigua i la necessitat d'atenció, destacant l'accés a l'aigua com un Dret Humà fonamental per a la vida.

NECESSITES

- Fulls
- Llapis
- Gravadora

MÈTODE

Una idea sorprenent (10 min)

El professor o professora explica que:

Cristian és un xiquet de 8 anys, viu en un poble de Toledo, des que va nèixer l'aigua sempre ha estat en sa casa, en el seu poble mai ha faltat l'aigua per netejar, per menjar, per rentar la roba, per als horts, per als animals, sempre hi ha hagut tolls de bany naturals i piscines a l'estiu. S'ha gastat molta aigua contínuament.

Fa dos dies, Cristian va escoltar per la ràdio que en molts pobles d'Etiòpia hi ha èpoques de sequera. Les dones i xiquetes caminen tots els dies de 5 a 10 quilòmetres per aconseguir aigua potable i poder beure, endreçar-se, atendre el ramat i les collites. També va escoltar que els xiquets i les xiquetes emmalaltixen per la falta d'aigua neta. L'aigua neta i potable està molt valorada a Etiòpia, perquè hi ha poca i té gran valor per a viure.

“A Cristian se li ha ficat al cap la idea que l'aigua del seu poble vol anar-se'n a Etiòpia, perquè vol deixar de ser malgastada i descobrir el seu gran valor”.

Preguntem al grup (10 min)

“Una vegada plantejada “la idea sorprenent de Cristian”, analitzem la situació preguntant al grup: Per què se li haurà ficat al cap?, Per què l'aigua voldrà descobrir el seu valor a Etiòpia el

grup respon segons un criteri espontani, en pluja d'idees.

Busquem solucions: convèncer l'aigua del seu valor (15 min)

El professor explica que hem d'aclarir aquesta idea a Cristian, cal convèncer-li que tots necessitem l'aigua per viure, que cuidarem l'aigua tots els dies, sense malgastar-la, ni tirar-la, convèncer-li que l'aigua és un recurs necessari a tot el món. El professor indica que realitzarem una gravació de classe amb les nostres propostes per cuidar aquest recurs i el seu accés junt amb l'explicació de per quin motiu és necessària a tot el món.

Ens escoltem (10 min)

Tots junts escoltem les opinions plantejades i gravades.

SUGGERIMENTS

El professor o professora, segons l'edat i característiques dels alumnes, suggerix el treball de gravació en grups xicotets o en un grup gran.

Les gravacions poden ser enviades als mitjans de comunicació comarcals o locals en el dia de l'aigua, dia dels mitjans de comunicació, dia dels drets de la infància...o qualsevol altre dia que el centre considere.

PREGUNTA AL FINALITZAR

Després d'aquesta activitat, què has descobert?, valores més l'aigua?, Penses que tot el món és conscient que cal cuidar l'aigua? i pots contribuir a aconseguir que en el lloc on vius es cuide l'aigua?

Etapa de primària

“TENA INVESTIGA: GOTA A GOTA LA VIDA NO S’ESGOTA”

9-12 anys

55 min.

ET PROPOSEM

Explicar la situació d'Etiòpia, a través de la investigadora Tena i recolzar la investigació que realitza on proposa calcular, comparar i corresponsabilitzar-se en el bon ús i el dret a l'aigua per a tots i totes en el món.

NECESSITES

- Paper
- Bolígrafs
- Cartolina gran o paper continu

MÈTODE

Explica sobre Etiòpia i la seua gent. (5 min)

El professor o professora explica:

Etiòpia té èpoques de grans dificultats per la sequera, l'aigua és escassa i poc sanejada. A Etiòpia la majoria de la població viu en zones rurals, el ramat i les collites es perden per la sequera. Les persones, sobretot els xiquets i les xiquetes menors de cinc anys emmalaltixen per la falta d'aigua neta i potable.

Les dones i les xiquetes es desplacen de cinc a deu quilòmetres diaris, per anar a buscar aigua. Els ciutadans d'Etiòpia utilitzen uns cinc litres per persona al dia, la usen per beure, per a la neteja, el cultiu i el ramat.

L'aigua té un valor incalculable a Etiòpia, saben que és necessària per a la vida, per evitar malalties. L'aigua neta i potable és fonamental per a l'alimentació, la higiene, la salut i per al desenvolupament de les persones i la naturalesa en general”.

Presenta Tena la investigadora. (5 min)

Explica que Tena és una jove investigadora d'Adieu Abeba la Capital d'Etiòpia, li han encarregat realitzar una investigació sobre l'aigua i vol conèixer l'ús que fem de l'aigua al món, Tena defén l'accés a l'aigua per a totes les persones, perquè és un Dret Humà fonamental.

Investigació i tasques a dur a terme.

Per a la seua investigació, Tena necessita intercanviar realitats i corresponsabilitzar sobre la importància del dret a l'aigua per enfortir un “desenvolupament sostenible i humà” al món. La investigadora sol·licita tres tasques:

- **CALCULAR.** Quants litres d'aigua gasta una persona al dia a Espanya i quin ús dóna a l'aigua. Cada alumne o alumna farà un llistat d'accions per a les quals utilitza l'aigua durant un dia, mesurarà els litres aproximats que gasta i sumarà tots els litres gastats al dia. (10 min.)
- **COMPARAR.** El càlcul de cada alumne o alumna és aproximat, cal realitzar una mitjana de tots els alumnes de classe i comparar la despesa d'aigua d'una persona d'Espanya amb una d'Etiòpia. (10 min.)
- **COMPROMÍS.** Què es pot fer per donar un millor ús a l'aigua, sense balafament i recolzant el dret a l'accés a l'aigua per a totes les persones. Cada participant suggerix una acció de manera individual o en grups de treball. Si els participants consideren destacable l'acció plantejada es reflectix en un mural per a la firma del compromís amb l'aigua. (15 min.)

Firma de compromís (RECOLZA - CUIDA) (10 min)

S'explica que: “La naturalesa i les persones estem en relacions constants, amb el pas dels anys el nostre malbaratament afecta els altres, així com les sequeres i la falta de recursos, no obstant això amb el pas del temps açò també afecta al nostre entorn immediat “. Després d'arreglar, llegir i estar d'acord amb les accions de compromís reflectides en un mural, tots els participants firmen l'acord de responsabilitat adquirit amb el nostre entorn humà i natural.

SUGGERIMENTS

Les tasques a realitzar en la investigació es poden fer en subgrups de treball en classe (3, 4 o 5 participants) o de manera individual i posant en comú les reflexions.

PREGUNTA AL FINALITZAR

Has descobert realitats que no coneixies?, consideres que pots millorar l'ús que fas de l'aigua?, penses que el que fem en un lloc concret té conseqüències en altres llocs?, t'ha agradat participar en una activitat a favor del dret a l'accés a l'aigua per a tots?

55 min.

“INTERCANVI DE PREGUNTES”

13-18 anys

ET PROPOSEM

Explicar breument la importància de l'aigua per al desenvolupament humà al món, repartir frases per crear grups de treball sobre el dret i la responsabilitat respecte a l'aigua. Les frases repartides són el suport per a la reflexió i la creació de preguntes i respostes que desperten la consciència individual i col·lectiva pel desenvolupament humà i sostenible i la possibilitat de traslladar aquesta consciència a municipis mitjançant murals o cartells.

NECESSITES

- Fotocopiar frases per crear grups
- Fulls
- Bolígrafs
- Retoladors
- Paper continu
- Cartolines

MÈTODE

Explicació del context (10 min)

El professor explica que: la falta d'aigua potable és un problema crucial en moltes zones del món, Etiòpia és una d'elles. L'accés a aigua neta i al sanejament és un dret bàsic, un dels objectius de desenvolupament sostenible de l'agenda internacional fins al 2030.

La falta d'accés aigua potable, les sequeres, els sistemes de sanejament obsolets impedeixen el desenvolupament humà. Aquesta situació comporta que molts xiquets i xiquetes tinguin dificultats de futur, sense dret a una vida digna on poder desenvolupar-se i rebre aliments adequats, atenció mèdica, educació i protecció. Moltes malalties prevenibles com la diarrea i el còlera es convertixen en causes de mortalitat. Acabar amb aquesta situació significa lluitar contra la desigualtat i assegurar els drets de tots els xiquets i les xiquetes.

Distribució de grups (10 min)

El professor repartix a l'aula les següents “frases-missatges” per fer grups de treball de cinc participants cada un:

- Totes les persones necessiten aigua per viure.

- Tractar l'aigua amb respecte és cuidar la naturalesa i les persones.
- L'aigua és indispensable per a la salut.
- Desperdicar l'aigua és falta de responsabilitat.
- Tots els pobles tenen dret a l'aigua neta.

Enviem preguntes (10 min)

Els alumnes es reuneixen per grups de treball segons la frase coincident, tenen 7 minuts per crear una pregunta per a cada un dels altres grups i fer-los reflexionar. Una pregunta relacionada amb la frase que ha conformat el seu grup. Per exemple: el grup de "Totes les persones necessiten aigua per viure" creen una pregunta per a cada grup:

1. Has pensat mai que hi ha persones que viuen amb molta poca aigua al món?
2. imagines com pot ser la vida sense aigua?
3. Què passaria al món si desapareguera l'aigua?
4. si no tingueres aigua, què faries?
5. et preocupen les coses que els ocorren a altres persones?

Responem preguntes (15 min)

Totes les preguntes plantejades pels grups són vàlides, el professor o professora dona la pauta per passar les preguntes a la resta de grups i respondre de manera clara, reflexionada i arribant a conclusions conjunes.

Control i qualitat (15 min)

Cada grup, en finalitzar les respostes, realitza un procés de "control i qualitat per al desenvolupament humà i l'atenció del medi ambient", i tria una pregunta que consideren ha despertat més la reflexió.

Posada en comú i murals (5 min)

Finalitzem l'activitat posant en comú les preguntes i realitzant murals per afavorir la reflexió en el centre escolar, el municipi i el barri.

SUGGERIMENTS

Si la dinàmica de preguntes-respostes desperta interès als grups, es poden plantejar noves rondes d'enviament, resposta i control de qualitat. Els murals i cartells es poden fer en una nova sessions de treball.

PREGUNTA AL FINALITZAR

Què és per tu el desenvolupament humà i sostenible?, què has descobert sobre l'aigua? Penses que és necessari conscienciar a tota la comunitat sobre la importància de cuidar un recurs com l'aigua?

55 min.

“ESPREMUDA D'AIGUA PER A TOTS”

Educació física

ET PROPOSEM

Donar funcions als participants, la majoria són gotes d'aigua que es mouen per l'espai perseguides per la sequera. Les gotes d'aigua es paralitzen en ser pillades per la sequera, quan totes estan parades estenen els braços, s'unixen i conformen un cercle “xarxa d'abastiment d'aigua”. La xarxa unida avança en sentir països, donant passos llargs o curts segons la falta d'accés a l'aigua del país. Etiòpia necessita una gran camallada, finalitza l'activitat amb una gran espremuda col·lectiva que simbolitza el dret a l'accés a l'aigua per a tots.

NECESSITES

- Pintura blava o samarretes blaves
- Dos samarretes grogues

MÈTODE

Donar funcions (10 min.)

El professor assenyala tots els alumnes amb una pintura blava o una samarreta blava, indicant que són “gotes d'aigua” que es mouen corrent per l'espai.

Dos voluntaris amb samarretes grogues simbolitzaran “la sequera” a la cerca de les “gotes d'aigua”.

Donar tasques (15 min.)

Quan “la sequera” agafa una “gota d'aigua” ajunten les palmes de les mans convertint-la en “una estàtua” que roman quieta amb els braços estesos.

Quan totes les gotes d'aigua estan pillades i convertides en estàtues, tot el món es para i el professor explica que aquesta situació simbolitza un moment de gran sequera, ja no hi ha aigua per beure, per als cultius, per al ramat i açò té conseqüències per a la població i en especial per a la infància.

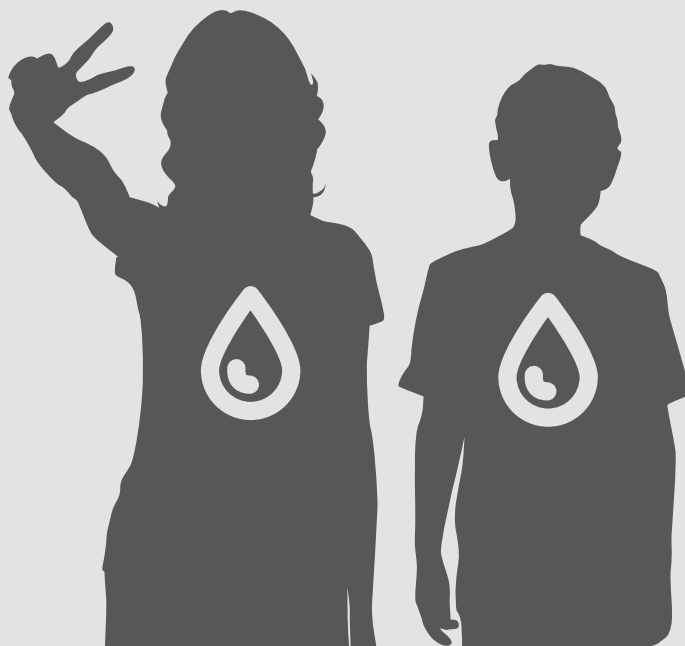
Després, totes les gotes juntes estenen els braços i s'agafen les unes a les altres per les mans, conformant entre totes un cercle- “xarxa d'abastiment d'aigua”, reflexionant sobre la necessitat de l'aigua per a la vida al planeta.

Avancem junts (10 min.)

Totes les gotes d'aigua unides formen un cercle, els representants de “la sequera” se situen al centre i diuen països del món (en tots és necessari l'accés a l'aigua neta i al sanejament). Les gotes unides, en sentir els països (Espanya, Romania, Índia, Etiòpia...) avancen cap avant, fent un pas curt o més llarg segons consideren com és l'accés a l'aigua neta i el sanejament en el país esmentat. L'últim país esmentat és Etiòpia, en aquest país necessiten de manera urgent l'accés a l'aigua neta i al sanejament, per tant al sentir el nom “Etiòpia” deuen donar una gran camallada, que els permeta unir-se i estar molt junts.

Espremuda col·lectiva (5 min.)

L'activitat finalitza quan totes les gotes estan molt juntes i amb “un espremuda col·lectiva” simbolitzen el dret a l'aigua i al sanejament per a tots.

SUGGERIMENTS

Cal escoltar i cuidar els companys i companyes. El professor ajuda a dir els països i facilitar el ritme de l'activitat.

PREGUNTA AL FINALITZAR

T'ha agradat ser gota d'aigua?, què has sentit en formar una xarxa d'aigua junts?, què has sentit quan tot s'ha detingut?, és important donar passos junts per a l'accés a l'aigua per a tots?, què destagues de l'activitat?

Rega la vida i l'educació de milers
de xiquets i de xiquetes.

La C/C on podeu ingressar allò
que s'ha recaptat en l'activitat
és:

Banco Santander
ES55 0049 1837 5620 1024 9000

Recorda indicar al concepte el nom del centre.

Moltes gràcies!

Quilòmetres de Solidaritat és una proposta educativa que acosta als escolars la situació de vulnerabilitat dels xiquets i les xiquetes en països empobrits del continent africà amb la finalitat d'obtenir fons per als projectes de supervivència infantil que Save the Children du a terme, així com conèixer els drets de la infància a través de les propostes didàctiques presentades en aquesta guia.

Col·laboren:

**SOBREVIURE
APRENDRE
ESTAR PROTEGIT**

Save the Children